

I

(Uznesenia, odporúčania, usmernenia a stanoviská)

UZNESENIA

RADA

UZNESENIE RADY

z 25. júna 2007

o novej stratégii Spoločenstva v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (2007 – 2012)

(2007/C 145/01)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na oznámenie Komisie z 21. februára 2007 o zlepšení kvality a produktivity pri práci: stratégia Spoločenstva v oblasti zdravia a bezpečnosti pri práci 2007 – 2012, ktorá je jedným z bodov Európskeho sociálneho programu,

keďže:

- (1) Článok 137 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva viedol k prijatiu rozsiahleho súboru právnych predpisov Spoločenstva v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
- (2) Kvalita podmienok práce má značný ľudský, ako aj hospodársky rozmer a členské štáty v rámci lisabonskej stratégie uznali, že politika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia je významným príspevkom k hospodárskemu rastu a zamestnanosti.
- (3) Európsky sociálny model je založený na bezproblémovo fungujúcom hospodárstve, vysokej úrovni sociálnej ochrany a vzdelávania a na sociálnom dialógu, čo zahŕňa zlepšovanie kvality zamestnania, najmä bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
- (4) Európska únia musí posilniť konkurencieschopnosť podnikov na základe prebiehajúcich demografických zmien a zohľadniť závery zo zasadnutia Európskej rady 23. a 24. marca 2001 v Štokholme, 15. a 16. marca 2002 v Barcelone a 8. a 9. marca 2007 v Bruseli.
- (5) Nová stratégia Spoločenstva v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (2007 – 2012) (ďalej len „stratégia Spoločenstva“) by mala podporovať ďalší pokrok nadviazaním na dynamiku, ktorú priniesla predchádzajúca stratégia Spoločenstva v oblasti bezpečnosti

a ochrany zdravia pri práci (2002 – 2006), ktorá bola založená na celkovom prístupe k dobrým pracovným podmienkam a priniesla obnovenie politík v oblasti prevencie a významné zlepšenia.

- (6) Vykonávanie existujúcich právnych predpisov je pre všetky členské štáty naďalej jednou z najdôležitejších povinností pre podporu vytvorenia zdravého a bezpečného pracovného prostredia.
- (7) Číselné údaje týkajúce sa pracovných úrazov a výskytu chorôb z povolania, ktoré sa u jednotlivých členských štátov líšia, sú v absolútnom vyjadrení v niektorých odvetviach a pre niektoré kategórie pracovníkov stále príliš vysoké, a je preto dôležité, aby nová stratégia túto situáciu napravila,

PRIJALA TOTO UZNESENIE:

I.

1. Rada berie na vedomie stanovisko Komisie, podľa ktorého musia zainteresované strany na dosiahnutie pokračujúceho, trvalo udržateľného a jednotného zníženia pracovných úrazov a chorôb z povolania sledovať niekoľko cieľov, medzi ktoré patrí:
  - a) väčší dôraz na vykonávanie právnych predpisov Spoločenstva;
  - b) podpora dodržiavania právnych predpisov Spoločenstva, najmä v odvetviach a podnikoch, ktoré sa považujú za rizikové, a v prípade najzraniteľnejších kategórií pracovníkov;

- c) prispôsobenie právneho rámca zmenám na pracovisku a jeho zjednodušenie;
- d) podpora vypracovania a vykonávania vnútroštátnych stratégií;
- e) vytvorenie všeobecnej kultúry, ktorá si cení zdravotnú prevenciu a predchádzanie rizikám, prostredníctvom podpory zmien v správaní pracovníkov a podpory prijímania prístupov zameraných na ochranu zdravia zo strany zamestnávateľov;
- f) dokončenie metód na určenie a zhodnotenie nových potenciálnych rizík;
- g) zhodnotenie vykonávania stratégie Spoločenstva;
- h) podpora bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na medzinárodnej úrovni.
2. Rada berie na vedomie stanovisko Komisie, že na dosiahnutie týchto cieľov je potrebné ďalej rozpracovať celkový prístup a zohľadniť tieto oblasti činnosti:
- a) vo vnútroštátnych stratégiách by sa malo uprednostniť vykonávanie súboru nástrojov zaručujúcich vysokú mieru dodržiavania právnych predpisov, najmä v malých a stredných podnikoch a vysokorizikových odvetviach:
- šírenie osvedčených postupov na miestnej úrovni,
  - vzdelávanie a odborná príprava,
  - vypracovanie jednoduchých nástrojov a usmernení,
  - zlepšenie prístupu k vysokokvalitným preventívnym službám,
  - primerané finančné a ľudské zdroje pre inšpektoráty práce,
  - využívanie hospodárskych stimulov na vnútroštátnej úrovni, aj na úrovni Spoločenstva.
- Tieto stratégie by sa mali podľa potreby a v súlade s národnými prioritami a podmienkami zaoberať najmä demografickými zmenami, preventívnou účinnosťou zdravotného dohľadu, rehabilitáciou a opätovným začlenením pracovníkov, lepším a účinnejším vynuucovaním a posilnením jednotnosti politík;
- b) cieľom týchto stratégií by malo byť stanovenie kvantitatívnych cieľov pre zníženie výskytu pracovných úrazov a chorôb z povolania pre príslušné kategórie pracovníkov, druhy podnikov a/alebo odvetví;
- c) kľúčovou prioritou na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Spoločenstva bude aj naďalej zlepšenie administratívneho a inštitucionálneho regulačného rámca a hodnotenie zohráva v tomto dôležitú úlohu;
- d) je potrebné posilniť jednotnosť príslušných politík, ako napríklad politík v oblasti verejného zdravia a zamestnanosti, s politikami v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci;
- e) je potrebné podrobnejšie preskúmať nové a súčasné riziká na pracovisku, najmä v oblastiach, ako napríklad:
- psychologické a sociálne otázky a choroby pohybového ústrojenstva,
  - nebezpečné látky, reprodukčné riziká a riziká vyplývajúce z nových technológií, napr. nanotechnológií,
  - riziká vyplývajúce z nových foriem organizácie práce, a
  - riadenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- pričom je potrebné primerane zohľadniť rodové hľadiská;
- f) pracoviská musia byť štruktúrované tak, aby sa zaručila zamestnateľnosť pracovníkov počas celého ich pracovného života; pracoviská by sa zároveň mali prispôbiť individuálnym potrebám starších a zdravotne postihnutých pracovníkov;
- g) je potrebné podporovať zmeny v modeloch správania v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na všetkých úrovniach vzdelávania a vo všetkých oblastiach;
- h) je potrebné ďalej rozpracovať nové nástroje na meranie dosiahnutého pokroku a úsilia všetkých zainteresovaných strán na vnútroštátnej úrovni, ako aj na európskej úrovni, najmä prostredníctvom využívania tzv. výsledkových tabulí;
- i) je potrebné posilniť medzinárodnú spoluprácu a pokračovať v aktívnej spolupráci s Medzinárodnou organizáciou práce, Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO) a inými medzinárodnými organizáciami;

II.

Rada:

1. víta oznámenie Komisie o novej stratégii Spoločenstva v oblasti zdravia a bezpečnosti pri práci (2007 – 2012);
2. sa nazdáva, že uvedené oznámenie predstavuje cenný rámec pre ďalšie účinné vykonávanie článku 137 Zmluvy o ES na úrovni Spoločenstva;
3. sa stotožňuje so stanoviskom Komisie, podľa ktorého bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci nie len ochraňujú život a zdravie pracovníkov, ale tiež zvyšujú ich motiváciu a zohrávajú kľúčovú úlohu pri zvyšovaní konkurencieschopnosti a produktivity podnikov a prispievajú k trvalej udržateľnosti systémov sociálnej ochrany znížením sociálnych a hospodárskych nákladov na pracovné úrazy, nehody a choroby z povolania;
4. zdôrazňuje, že kolektívne ochranné opatrenia a predchádzanie vzniku rizikových situácií sú hlavnými zásadami prevencie;

5. sa nazdáva, že cieľom politiky Spoločenstva v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci založenej na celkovom prístupe k dobrým pracovným podmienkam by malo byť pretrvávajúce, trvalo udržateľné a jednotné zníženie počtu pracovných úrazov a chorôb z povolania;
6. podporuje Komisiu v jej úsilí znížiť na úrovni EÚ mieru výskytu pracovných úrazov o 25 % na úrovni Spoločenstva pri zohľadnení skúsenosti a príležitosti členských štátov a súvisiacich okolností;
7. zdôrazňuje potrebu:
  - a) uznať dôležitosť dobrej práce a zásad, na ktorých stojí, t. j. práva a účasť pracovníkov, rovnaké príležitosti, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, ako aj organizácia práce ústretová voči rodine;
  - b) zohľadniť nové výzvy, ako napríklad demografické zmeny a starnutie pracovnej sily, nové trendy v oblasti zamestnanosti a nové a zvyšujúce sa migračné toky smerom do Európy a v rámci nej;
  - c) — zabezpečiť moderný a účinný legislatívny rámec pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
— zaručiť riadne vykonávanie právnych predpisov Spoločenstva,
— zjednodušiť právne predpisy Spoločenstva bez zníženia súčasnej úrovne ochrany a
— prispôsobiť právne predpisy Spoločenstva zmenám na pracovisku;
  - d) zvýšiť medzi zainteresovanými osobami povedomie o potrebe rehabilitácie a opätovného začlenenia pracovníkov dlhodobo vylúčených z pracovného procesu dôsledkom pracovného úrazu, choroby z povolania alebo zdravotného postihnutia súvisiaceho s povolaním;
  - e) zvýšiť úsilie vrátane hospodárskych stimulov s cieľom zmeniť prístup a presadiť participatívnejšie a integrovanejšie riadenie bezpečnosti a ochrany zdravia v podnikoch;
  - f) vyzvať Európsku agentúru pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, aby podporila výmenu informácií a osvedčených postupov a aby prostredníctvom svojej stanice na monitorovanie rizika vypracovala vysokokvalitné informácie o osobitných výzvach. Mali by sa lepšie zväziť širšie sociálno-ekonomické trendy a vplyvy.
8. vyzýva členské štáty, aby:
  - a) v spolupráci so sociálnymi partnermi vypracovali a vykonávali jednotné vnútroštátne stratégie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré budú prispôbené vnútroštátnym podmienkam, a ktoré budú tam, kde je to vhodné, obsahovať merateľné ciele stanovené v tejto súvislosti na účely ďalšieho zníženia počtu pracovných úrazov a prípadov chorôb z povolania, najmä v tých odvetviach, ktoré vykazujú ich nadpriemernú mieru;
  - b) vnútroštátnemu systému sociálneho zabezpečenia a systému zdravotnej starostlivosti umožnili, ak je to vhodné, aktívnejšie sa zapojiť do zlepšenia prevencie a do rehabilitácie a opätovného začlenenia pracovníkov;
  - c) posúdili možnosti podpory stratégie Spoločenstva, ktoré ponúka program Spoločenstva v oblasti zamestnanosti a sociálnej solidarity (Progress), Európsky sociálny fond a iné fondy Spoločenstva;
  - d) podporovali vnútroštátne výskumné strediská vo výmene informácií a v spolupráci na svojich programoch na vnútroštátnej a európskej úrovni a zamerali sa pritom na riešenie problémov a rýchle postúpenie výsledkov podnikom, najmä MSP;
  - e) zvyšovali povedomie prostredníctvom zlepšovania informovania, vzdelávania a účasti pracovníkov, jednoduchého usmerňovania, najmä malých podnikov, a analyzovania a šírenia príkladov najlepších postupov, najmä formou vzájomného prepojenia zainteresovaných strán na miestnej úrovni;
  - f) podporovali systematický prístup k telesnej a duševnej pohode v práci prostredníctvom iniciatív v oblasti kvality práce, a to najmä začlenením otázok bezpečnosti a ochrany zdravia, celoživotného vzdelávania a rodových otázok do podnikového riadenia a všetkých úrovní vzdelávania;
  - g) zabezpečili lepšie a efektívnejšie vykonávanie vo všetkých členských štátoch a prijali vhodné opatrenia na zabezpečenie primeraných zdrojov pre pracovné inšpektoráty;
  - h) pokračovali všetkými vhodnými prostriedkami vo vykonávaní Globálnej stratégie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorú vypracovala Medzinárodná organizácia práce a ktorá sa prijala v roku 2003;
  - i) venovali osobitnú pozornosť novým trendom v zamestnanosti, ako napríklad zvýšeniu samostatnej zárobkovej činnosti, externého zadávania, využívaniu subdodávateľov, migrujúcich pracovníkov a vyslaných pracovníkov;
9. vyzýva Komisiu, aby:
  - a) podporovala ochranu zdravia a bezpečnosti pri práci prijímaním vhodných opatrení vzhľadom na zmeny v pracovnom prostredí;
  - b) zabezpečila lepšiu spoluprácu s jednotlivými organizáciami a výbormi a medzi nimi, ako napríklad Poradným výborom pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ACSH), Výborom vrchných inšpektorov práce, Európskou agentúrou pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a Európskou nadáciou pre zlepšenie životných a pracovných podmienok, a aby pri príprave nových politik a právnych predpisov v tejto oblasti zohľadnila informácie od týchto organizácií a názory výborov;
  - c) naďalej monitorovala a podporovala vykonávanie právnych predpisov vo všetkých členských štátoch;

- d) v spolupráci s ACSH a sociálnymi partnermi vypracovala usmernenia pre uplatňovanie smerníc, najmä pre MSP;
- e) zlepšila koordináciu s inými politikami Spoločenstva, najmä v oblasti výroby pracovných pomôcok a chemických látok a ich uvádzania na trh, ako aj v oblasti verejného zdravia, vzdelávania a anti-diskriminácie;
- f) podporovala výmenu názorov a skúseností s ACSH, pokiaľ ide o vnútroštátne stratégie;
- g) s podporou ACSH zlepšila vykonávanie článku 7 smernice Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci ⁽¹⁾, pokiaľ ide o kvalitu, rozsah a dostupnosť preventívnych služieb;
- h) v úzkej spolupráci s ACSH stanovila spoločnú metodiku hodnotenia smerníc v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zvýšila úsilie o ďalšie zlepšenie a zjednodušenie administratívneho a regulačného rámca, pričom sa zohľadní cieľ, ktorý ohlásila Európska rada v Bruseli 8. a 9. marca 2007 a činnosti Komisie v oblasti znižovania administratívneho zaťaženia bez toho, aby sa znížila dosiahnutá úroveň ochrany, a primeraná pozornosť sa bude venovať potrebám mikropodnikov v súvislosti s vykonávaním týchto právnych predpisov;
- i) zabezpečila, že všetky nové právne predpisy, ktoré sa vypracujú podľa stratégie Spoločenstva, budú rešpektovať zásady lepšej právnej regulácie, na ktorú položila dôraz Európska rada v Bruseli 8. a 9. marca 2007, a že bude s nimi spojené účinné posúdenie vplyvu v prípade potreby;
- j) spolupracovala s ACSH pri preskúvaní možností spolupráce zamestnávateľov v prípade, že na tom istom pracovisku existuje niekoľko úrovni využívania subdodávateľov;
- k) spolupracovala s legislatívnymi orgánmi pri zriadení primeraného európskeho štatistického systému v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý by zohľadnil rozdiely vo vnútroštátnych systémoch a nepriniesol ďalšie administratívne zaťaženie.
10. vyzýva sociálnych partnerov, aby:
- a) vypracovali iniciatívy v kontexte odvetvového sociálneho dialógu a zabezpečili, aby zástupcovia pracovníkov dostali viac príležitostí zúčastňovať sa systematického riadenia pracovných rizík;
- b) zohrávali aktívnu úlohu pri šírení základných zásad tejto stratégie Spoločenstva na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a podnikovej úrovni;
- c) aktívne spolupracovali s príslušnými orgánmi jednotlivých krajín pri vypracovávaní a vykonávaní vnútroštátnych stratégií v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci;
- d) na pracoviskách podporovali a propagovali riadne uplatňovanie zásad predchádzania pracovným rizikám;
- e) pokračovali v rokovaníach o predchádzaní násiliu a obťažovaniu na pracovisku a zohľadnili hodnotenie vykonávania Európskej rámcovej dohody o pracovnom strese;
- f) na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni Spoločenstva posilnili technickú pomoc a odbornú prípravu pre zástupcov pracovníkov zodpovedných za oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia a pre zamestnávateľov, najmä MSP.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 183, 29.6.1989, s. 1. Smernica zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).